

8-01-2023

Welkom vandaag op het feest van Driekoningen. De officiële naam is 'Epifanie van de Heer', verschijning van de Heer. Na kerstmis, het intieme feest van zijn geboorte, vieren we Epifanie: Jezus komt in de openbaarheid, hij verschijnt voor de wereld en krijgt betekenis voor alle volkeren. Eigenlijk viert de liturgie van deze dag drie belangrijke gebeurtenissen waarin Jezus zich toont aan de wereld. De eerste is de aanbidding van de wijzen uit het Oosten, als vervulling van de profetie van Jesaja van wie wij straks lezen: 'De Heer zal zijn licht doen stralen in Jeruzalem, zodat de heiden volken er heen zullen optrekken'. Enkele wijzen uit het oosten zijn achter dat licht aan gegaan. Ten tweede vieren we Epifanie door te denken aan Jezus' doop door Johannes. Hier wordt de ware identiteit van de zoon van Jozef en Maria onthuld: Jezus is de Messias, de Gezalfde van God. Ten derde hoort bij Epifanie Jezus' eerste wonder. Hij was in het dorp Kana in Galilea te gast op een bruiloft. Toen daar de wijn opraaakte, veranderde Hij op verzoek van zijn moeder Maria water in wijn. 'Zo maakte Jezus te Kana in Galilea een begin met de tekenen en openbaarde Hij zijn heerlijkheid'. Driemaal een bekendmaking. Jezus komt aan het licht voor de wijzen, krijgt zijn werkelijke identiteit door de doop en verricht een wonder als teken van zijn zending. Wij vieren zijn komst naar ons.

Gebed

Eeuwige, een ster wijst de weg naar het kind dat Uw liefde onder ons zichtbaar maakt. Open onze ogen en versterk ons richtinggevoel zodat wij de tekenen van uw aanwezigheid in ons leven beter gaan beseffen. Wij vragen U dat door Uw gezondene, Jezus Christus. Amen.

Jesaja 60:1-6

Mt. 2:1-12

Overweging

Wij vieren het feest van Epifanie: Jezus wordt geopenbaard, bekendgemaakt, hij manifesteert zich. Door gebeurtenissen en tekenen

wordt duidelijk wie hij is en wat hij betekent. De wijzen volgen het licht en gaan het zien in Jezus. Johannes doopt hem in de Jordaan en de stem van God klinkt: 'Dit is mijn geliefde zoon'. Op een feest fluistert zijn moeder Maria hem toe: 'de wijn is op' en Jezus geeft nieuwe smaak, genoeg voor allen. Actoren van deze openbaarmaking zijn de drie wijzen, Johannes de dooper en Maria. Ze vertegenwoordigen de grote wereld die kennis maakt met de verschijning van een lang verwachte redder. Epifanie, de verschijning van de Heer, is de voltooiing van kerstmis. Genoeg, misschien te veel, om in een keer te vieren.

Ik wil daarom met u stilstaan bij één passage uit het evangelie van vandaag, een passage die tegengesteld lijkt te zijn aan de vreugde over de steeds groter en breder wordende betekenis van Jezus. In die passage is Herodes de hoofdrolspeler. Hij, en met hem heel Jeruzalem, wordt ongerust als hij hoort over de komst van de wijzen uit het Oosten. Die zijn namelijk op zoek naar de pasgeboren koning der Joden. Herodes, zelf koning, ziet in dat gezochte koningskind een dreigende concurrent, een gevaarlijke tegenstander die beter uit de weg geruimd kan worden voor hij het koningschap overneemt.

Koning Herodes is iemand die er alles aan doet om te verhinderen dat de nieuwe gezochte koning de macht zal overnemen. Hij wordt geprikkeld door wijzen die zoeken naar een koning. Daar is hij niet gerust op. Het lijkt alsof hij Maria het Magnificat heeft horen zingen toen zij Jezus in haar schoot droeg: 'God toont zijn macht en de kracht van zijn arm en drijft uiteen wie zich verheven wanen, heersers stoot Hij van hun troon en wie gering is geeft Hij aanzien'. Herodes vreest de uiterlijke macht van een nieuwe koning. Daar wordt hij door geobsedeerd.

Maar de nieuwe koning die door de wijzen wordt gezocht, zal later zeggen: 'koning ben ik, maar mijn koninkrijk is niet van deze wereld'. In de verschijning van Jezus gaat het over een andere heerser dan het soort van Herodes. Dat blijkt ook uit de volgende verzen van hetzelfde Magnificat: 'Wie honger heeft overlaadt Hij met gaven, maar rijken stuurt

Hij weg met lege handen'. Herodes zal de rijken met open armen ontvangen: ze kunnen zijn macht versterken. De koning die Jezus is, zal de machtsverhoudingen omkeren: de rijken zullen een stap terug doen voor de armen; de eersten zullen de laatsten zijn.

Jezus, de nieuwe koning. De wijzen zoeken naarstig naar hem, Herodes daarentegen verzint alles om hem uit te schakelen. Ik vermoed dat ook bij ons iets van de wijzen en iets van Herodes aanwezig is. Degene die open staat voor Jezus, zal enerzijds het verlangen kennen dat de wijzen bezielt. Maar anderzijds zal hij of zij ook de angst van Herodes herkennen. Jezus, wiens verschijning wij vandaag vieren, is vanaf het begin omstreden: hij roept verlangen op, maar ook angst. Hij heeft aantrekkingskracht, maar schrikt ook af. Dat is niet vreemd. Bij ieder die luistert naar wat Hij zegt, zullen beide gevoelens een rol spelen. Luister maar naar een kernuitspraak van Jezus: 'wie zijn leven verliest om mijnentwil zal het vinden'. Ingaan op deze belofte vereist een uiterste houding van vertrouwen en overgave.

Drie iconen van Maria Nolet, geschonken door haar zoon Thomas. Eikon = beeld of gelijkenis als openbaring. Oosters orthodoxe kerk kent drie openbaringen (epifanieën): bijbel, traditie en icoon. Het zegenen van de Iconen van Maria sluit aan bij het feest van vandaag.

Voorbede

Heer, geef ons de moed om in te gaan op uw belofte van trouw.

Wek in ons het verlangen naar uw koninkrijk,

verminder onze vrees om de smalle weg te gaan.

Laat ons zingend bidden

Geef aan onze paus Franciscus de kracht

om zijn koninkrijk niet afhankelijk te maken van wereldse macht.

Laat ons zingend bidden

Voor onze zuster moeder aarde en haar bewoners
dat ieder die op reis gaat of vluchten moet
een onderkomen vindt

Laat ons zingend bidden

Voor ons hier bijeen als geloofsgemeenschap,
laat ons ook houden voor allen die aan de rand dreigen te raken.

Dat wij een lichtje mogen zijn in de buurt.